

Målnummer: M1943-07   **Avdelning:** 13

Avgörandedatum: 2008-03-19

Rubrik: Utdömmande av vite ----- Enligt begränsningsregeln i 9 § andra stycket viteslagen kan ett löpande vite bara dömas ut en gång i ett och samma mål, även om flera överträdelser har skett. Avgörs däremot flera mål samtidigt utesluter inte det enligt Miljööverdomstolen att flera viten döms ut.

Lagrum: 4 § och 9 § 2 st. lagen (1985:206) om viten

Rättsfall:

REFERAT**ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE**

Stockholms tingsrätts, miljödomstolen, dom den 8 februari 2007 i mål nr M 17188-06 och M 17193-06, se bilaga A

KLAGANDE

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Gotlands kommun, 621 81 Visby

MOTPART

Blå Bar Handelsbolag, 969675-3319, Stora Torggränd 3, 621 56 Visby

SAKEN

Utdömmande av vite

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av miljödomstolens domslut förpliktas Blå Bar Handelsbolag att till staten utge 50 000 kr i vite.

YRKANDEN M.M. I MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Gotlands kommun har överklagat miljödomstolens dom och yrkat att den skall undanröjas samt att målen M nr 17188-06 (ansökan nr 1) och M nr 17193-06 (ansökan nr 2) skall tas upp till behandling var för sig och att någon samtidig bedömning inte skall ske.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har anfört i huvudsak följande. Det bör klarläggas hur samtidig bedömning enligt 9 § viteslagen skall tillämpas. Syftet med löpande vite förfelas helt om samtidig bedömning tillämpas i det aktuella fallet. Verksamheter i restaurang- och nöjesbranschen har sin höjdpunkt under sommaren. Under denna period inkommer huvuddelen av klagomålen och det är då viktigt att verksamhetsutövaren inser att föreläggande om högsta ljudnivå som inte följs kan innebära återkommande påföljder. Föreläggande med löpande vite behövs som verktyg för att uppfylla målet med tillsynen.

Blå Bar Handelsbolag har beretts tillfälle att yttra sig men har inte avhört.

MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Miljödomstolen har redogjort för de i målet relevanta lagrummen 4 § och 9 § andra stycket i lagen (1985:206) om viten.

Miljööverdomstolen gör följande bedömning.

Av förarbetena till lagen om viten framgår att syftet med regleringen om utdömning av löpande vite enligt 9 § andra stycket har varit att förhindra att flera utdömda viten skulle komma att utgöra ett sammanlagt mycket högt belopp. Vidare framgår att en beslutsmyndighet, för att upprätthålla viteshotets effektivitet, bör se till att varje överträdelse så snabbt som möjligt hänskjuts till bedömning i ett mål om vitets utdömning (jfr Lavin, Viteslagstiftningen - En kommentar - s. 222 f.).

Begränsningsregeln i 9 § andra stycket får anses innebära att löpande vite bara får dömas ut en gång i ett och samma mål, även om flera överträdelser har skett. Avgörs däremot flera mål samtidigt utesluter inte det, enligt Miljööverdomstolens bedömning, att flera viten döms ut.

Nämnden har i skilda ansökningar ansökt om utdömning av vite hos miljödomstolen. Varje ansökan har hos miljödomstolen registrerats som ett särskilt mål. Mot denna bakgrund anser Miljööverdomstolen att överträdelserna inte skall tas upp till samtidig bedömning på det sätt som regeln i 9 § andra stycket avser att reglera. Något formellt hinder mot att döma ut ett högre belopp än vad som angetts i föreläggandet föreligger således inte. Några omständigheter som ger skäl att jämka yrkat vite har inte framkommit. Förutsättningar föreligger därför att döma ut såväl det första vitet om 25 000 kr (ansökan nr 1) som det andra vitet om 25 000 kr (ansökan nr 2), således sammanlagt 50 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast 2008-04-16

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ulf Bjällås, hovrättsrådet Liselotte Rågmark, referent, och kammarrättsassessorn Kristina Jonsson samt t.f. hovrättsassessorn Anna Backman. Enhälligt.

BILAGA A

STOCKHOLMS TINGSRÄTTS, MILJÖDOMSTOLEN, DOM

SÖKANDE

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Gotlands kommun
621 81 Visby

MOTPART

Blå Bar Handelsbolag, 969675-3319
Stora Torggränd 3
621 47 Visby

SAKEN

Utdömning av vite

DOMSLUT

Miljödomstolen förpliktar Blå Bar Handelsbolag att utge vite om tjugofemtusen (25 000) kr.

BAKGRUND

Blå Bar Handelsbolag (bolaget) bedriver restaurangverksamhet med

musikunderhållning och diskotek. Miljö- och hälsoskydds nämnden har den 17 maj 2006 meddelat bolaget ett föreläggande om försiktighetsmått och begränsningar för verksamheten. Föreläggandet är förenat med löpande vite om 25 000 kr. Bolaget delgavs beslutet den 30 maj 2006. Beslutet har vunnit laga kraft. - Verksamheten har bedrivits under ett antal år. Bolaget har i början av sommaren 2006 informerats om gällande beslut. Särskild genomgång har gjorts om nytt krav på egenkontroll av verksamheten.

YRKANDEN M.M.

Miljö- och hälsoskydds nämnden i Gotlands kommun har i ansökan daterad den 20 juli 2006, inkommen till miljödomstolen den 27 juli 2006, yrkat att miljödomstolen skall förplikta bolaget att utge det förelagda vitet om 25 000 kr (mål nr M 17188-06).

Till stöd för yrkandet har nämnden anfört bl.a. följande. Under sommaren 2006 har närboende hört av sig vid ett antal tillfällen med klagomål om ljudstörningar från bolagets verksamhet. Vid den kontroll som skett under sommaren 2006 avseende efterlevnaden av föreläggandet har det framkommit att bolaget ej följt föreläggandet. Upprepade överskridanden av gällande gränsvärden enligt punkt 1 i föreläggandet har skett trots att påpekande har skett vid varje tillfälle. Mätning har skett enligt föreläggandet, omedelbart utanför fastighetsgräns eller område för uteservering, i riktning mot bostäder. Överskridande av fastlagda ljudnivåer med 10-19 dB(A) har skett vid tre mättillfällen som klass 1 värde.

Nämnden har därefter i en ny ansökan daterad den 25 juli 2006, inkommen till miljödomstolen den 27 juli 2006, yrkat att miljödomstolen skall förplikta bolaget att utge det förelagda vitet om 25 000 kr (mål nr M 17193-06).

Till stöd för yrkandet har nämnden anfört bl.a. följande. En första ansökan om utdömmande av vite gjordes den 20 juli 2006. Vid nästkommande mätning lördagen den 22 juli 2006 noterades återigen betydande överskridanden av beslutade gränsvärden vid två tillfällen under kvällen. Överskridandena avser gällande gränsvärden enligt punkt 1 i förelagda beslut. Mätning har skett enligt föreläggandet, omedelbart utanför fastighetsgräns eller område för uteservering, i riktning mot bostäder. Överskridande av fastlagda ljudnivåer med 17-18 dB(A) har skett vid två mättillfällen under en kväll/natt som klass 1 värde.

Bolaget har delgivits båda ansökningarna men har inte hörts av.

DOMSKÄL

Enligt 4 § första stycket lagen (1985:206) om viten får vite, om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna, föreläggas som löpande vite. Vitet bestäms då till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte har följts eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåter att fullgöra denna.

Av andra stycket samma bestämmelse framgår att om vitesföreläggandet innefattar ett förbud eller någon liknande föreskrift eller det annars är lämpligt, kan i stället bestämmas att vitet skall betalas för varje gång föreskriften överträds.

I 9 § andra stycket samma lag stadgas följande. Föreligger i mål om utdömmande av vite som avses i 4 § andra stycket flera överträdelser av föreskriften till samtidig bedömning, får ej på en gång utdömas högre belopp än som har angetts i föreläggandet. När ett beslut i ett sådant mål har vunnit laga kraft, får vite inte dömas ut för sådana överträdelser av föreskriften som har gjorts innan målet väcktes.

Miljödomstolen gör följande bedömning.

Vitesföreläggandet är lagligen grundat och har vunnit laga kraft. Bolaget har inte saknat möjlighet att följa föreläggandet. Ändamålet med vitet har inte heller förlorat sin betydelse. Skäl för jämkning av vitesbeloppet föreligger inte. Miljödomstolen finner därför att förutsättningar föreligger att döma ut det i föreläggandet angivna beloppet.

Nämnden har i ansökningar daterade den 20 respektive 25 juli 2006, inkomna till miljödomstolen den 27 juli 2006, ansökt om utdömande av vite på grund av flera överträdelser av det aktuella föreläggandet under juli 2006. Mot bakgrund av bestämmelsen i 9 § andra stycket viteslagen finner dock miljödomstolen att hinder föreligger mot att döma ut högre belopp än 25 000 kr trots att flera överträdelser av föreläggandet har skett.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga

Överklagande från sökanden senast den 1 mars 2007.

Överklagande från motpart inom tre veckor från delgivning av domen.

Prövningstillstånd krävs.

Mikael Hagelroth Jan-Olof Arvidsson

I avgörandet har deltagit rådmannen Mikael Hagelroth, ordförande, och miljørådet Jan-Olof Arvidsson. Domen är enhällig. Föredragande har varit beredningsjuristen Eva Åkerlund.

Sökord:

Litteratur:
